

บทที่ ๑

บทนำ

ที่มาของปัญหา

การทำกำรประมงนั้น ได้แก่ การเลี้ยง การจับ และการแปรรูปสัตว์น้ำที่จับได้ แต่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงเฉพาะการจับสัตว์น้ำทะเลมาเป็นอาหารเท่านั้น เช่น การจับปลา ปู กุ้ง หอย ฯลฯ ในท้องที่ที่อยู่ใกล้ชายทะเลทั่ว ๆ ไป ประชาชนในท้องที่นั้นส่วนใหญจะดำรงชีพด้วยการทำประมง มีทั้งการทำประมงขนาดเล็ก เรียกว่า "การทำประมงยังชีพ" ซึ่งอาศัยเครื่องมือประมงขนาดเล็กเพียงไม่กี่ชนิดและอาศัยเงินลงทุนน้อย เป็นการกระทำกันเองภายในครอบครัว จนกระทั่งถึงการทำประมงประเภทธุรกิจขนาดใหญ่ในรูปของบริษัทเรียกว่า "การประมงธุรกิจ" มีการใช้เครื่องมือประมงขนาดใหญ่ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นขนาดของเรือประมง หรือเป็นเครื่องมือจับสัตว์น้ำ เช่น อวน การออกทำการประมงแต่ละครั้ง ก็ออกไปเป็นระยะเวลาหลาย ๆ วัน ธุรกิจขนาดใหญ่นี้จำเป็นต้องอาศัยเงินลงทุนเป็นจำนวนมาก และก็ต้องอาศัยคนงานมาก จึงต้องมีการวางจ้างแรงงาน ดังนั้นผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวกับการทำประมงจึงมีทั้งผู้ที่เป็นเจ้าของและผู้รับจ้าง

ในการออกทะเลเพื่อจับสัตว์น้ำแต่ละครั้ง ถ้าเป็นกิจการขนาดเล็ก ค่าใช้จ่ายก็จะมีไม่มาก แต่ถ้าเป็นกิจการขนาดใหญ่ จะมีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก เช่น ค่าแรง ค่าอาหาร ค่าน้ำมัน ค่าน้ำแข็ง ค่าน้ำจืด ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ยิ่งกิจการขนาดใหญ่มาก ค่าใช้จ่ายก็ยิ่งมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ส่วนรายได้ที่ได้อาจจะไม่ค่อยแน่นอน บางครั้งจับสัตว์น้ำได้มาก บางครั้งก็จับได้น้อยหรือแทบจะไม่ได้เลย ดังนั้นผู้ที่ลงทุนในการทำประมง จึงมักจะมีปัญหาอยู่ว่าเมื่อลงทุนทำไปแล้วจะคุ้มกับทุนที่ลงไปหรือไม่ ประมาธสักทีจึงจะได้ทุนคืน รายได้และรายจ่ายเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วเป็นอย่างไร จะลงทุนทำการประมงโดยใช้เครื่องมือประเภทใดจึงจะดี เป็นต้น ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาผลตอบแทนจากการลงทุนในการทำประมงโดยใช้เครื่องมือแต่ละประเภทนี้ ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการ

วิจัยไว้เลย ดังนั้น เพื่อให้ผู้ที่สนใจในอาชีพการทำประมงและต้องการที่จะลงทุนในการ
ทำประมง มีข้อมูลบางอย่างที่จะช่วยในการตัดสินใจ จึงได้นำปัญหาเรื่องนี้มาพิจารณา
และทำการวิจัยสรุปผลสำหรับเครื่องมือประมงแต่ละประเภท แต่เพื่อให้วิทยานิพนธ์ใน
เรื่องนี้ไม่กว้างจนเกินไปนัก จึงได้จำกัดขอบเขตการพิจารณาเฉพาะในเขตมหาชัย
อ. เมือง จ. สมุทรสาครเท่านั้น และจะกล่าวถึงเฉพาะการทำประมงประเภทประมง
ซุงกึ่งเท่านั้น เพื่อให้ผู้คนที่อาจจะไต่ถามถึงการลงทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนในการ
ทำประมงทะเลโดยใช้เครื่องมือประมงแต่ละประเภทได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริง
และสามารถประมาณเงินลงทุนเพื่อจัดหามาใช้ได้

การสำรวจและการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กระทำมาแล้ว

ในเรื่องเกี่ยวกับการทำประมงประเภทจับสัตว์น้ำทะเลนั้น กรมประมงกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ได้ทำการวิจัยและเก็บตัวเลขสถิติอยู่เสมอ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการ
วิจัยในด้านการสำรวจแหล่งทำการประมง โดยมีหน่วยสำรวจและวิจัยแหล่งทำการประมง
กรมประมงทำการสำรวจ และมีแผนกสถิติเป็นผู้เก็บรวบรวมตัวเลขสถิติต่าง ๆ การ
สำรวจก็มักจะเป็นการสำรวจหาแหล่งทำการประมง ปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งต่าง ๆ
อัตราการจับสัตว์น้ำ เป็นต้น ส่วนทางด้านตัวเลขสถิติที่กรมประมงจัดทำขึ้น เป็นตัวเลข
สถิติเกี่ยวกับปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ การแปรรูป การจำหน่าย ปริมาณการใช้ น้ำมัน เชื้อ-
เพลิง ฯลฯ ซึ่งยังไม่เกี่ยวกับปัญหาในเรื่องที่ทำการวิจัยนี้โดยตรงนัก

การสำรวจของกรมประมงที่เกี่ยวข้องโดยตรง ก็คือ ผลการสำรวจรายได้
รายจ่ายของการประมงทะเล ๒๕๑๓ ซึ่งได้จัดทำขึ้นภายหลังวิกฤตการณ์น้ำมันอย่างหนัก
ในทศวรรษปลายปี ๒๕๑๖ ถึงต้นปี ๒๕๑๗ การสำรวจนี้มีใคร่จะดูสถานที่ที่ทำการสำรวจ แต่
จากการสอบถามจากแผนกสถิติ องค์การสะพานปลา ได้ความว่า การสำรวจนี้เก็บตัว-
อย่างมาจากหลายท้องที่รวมทั้งเขตมหาชัยด้วย และผลการสำรวจนี้ใช้เป็นตัวแทนของ
การทำประมงทะเลของทั้งประเทศ และยังใช้เป็นหลักในการพิจารณาเงินลงทุนที่จะ
ช่วยเหลือเกษตรกรประมงของกรมประมงด้วย การสำรวจของกรมประมงนี้เป็นการสำรวจ

รายได้รายจ่ายของการทำประมงทะเลของเครื่องมือประมงแต่ละประเภทที่สำคัญ ๆ ของประเทศไทย แต่มิได้สำรวจถึงสภาพการลงทุนและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ทำการสำรวจตั้งแต่การลงทุน ได้แก่ การลงทุนในการต่อเรือ เครื่องยนต์เรือ เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนถึงเครื่องมือที่ใช้ในการทำประมงแต่ละประเภท การคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน การคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจในการลงทุน

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

๑. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ก็คือ เพื่อให้ทราบถึง

(๑.) สภาพโดยทั่วไป ของการทำประมงทะเลเขตมหาชัย อันได้แก่ ชนิดของสัตว์น้ำที่จับ ระยะเวลาในการจับ ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการจับ

(๒.) ภาวะการลงทุน รายได้ รายจ่าย ผลกำไร และผลตอบแทนจากการลงทุนรวมทั้งระยะเวลาการลงทุนในการทำประมงทะเลประเภทของเครื่องมือสำคัญ ๆ ที่ใช้

(๓.) ภาวะตลาดและราคาสินค้า ตลอดจนช่องทางในการจำหน่าย

(๔.) ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำประมงทะเล

๒. ขอบเขต (Scope) ของการวิจัย

การวิจัยในเรื่องอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการทำประมงทะเลเขตมหาชัยนี้จะกล่าวถึงเฉพาะการทำประมงทะเลประเภทการจับสัตว์น้ำที่นำมาใช้เป็นอาหาร อันได้แก่ การจับปลา ปู กุ้ง หอย โดยใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ เช่น เครื่องมืออวน เป็นต้น ไม่รวมถึงภาวะเพาะพันธุ์และการเลี้ยง ตลอดจนการแปรรูปสัตว์น้ำที่จับมาได้เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ทำอาหารสัตว์ กะปิ น้ำปลา ฯลฯ สำหรับสถานที่ทำการสำรวจนั้น ได้แก่ เขตมหาชัย อ. เมือง จ. สมุทรสาคร ซึ่งเป็นเขตที่มีการ

ทำประมงมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทย มีตั้งแต่การประมงประเภทยังชีพ จนกระทั่งถึงการทำประมงธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งตั้งเป็นรูปของบริษัท มีเรือประมงขนาดใหญ่ชนิดออกทะเลลึกเป็นระยะเวลาหลาย ๆ วัน และการสำรวจเพื่อหาอัตราผลตอบแทนจากการทำประมงทะเลนี้จะทำการสำรวจเฉพาะการทำประมงธุรกิจเท่านั้น ไม่รวมถึงการทำประมงยังชีพ และตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจก็เป็นตัวอย่างของเขตมหาชัย เนื่องจากเขตมหาชัย อ. เมือง จ. สมุทรสาคร เป็นเขตที่มีการทำธุรกิจประมงทะเลมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทย ดังนั้นตัวเลขที่ได้รับจากการสำรวจจึงอาจนำมาใช้เป็นตัวแทนของทั้งประเทศได้อย่างใกล้เคียง ซึ่งการแสดงผลที่ได้จากการสำรวจในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้นั้นจะแสดงเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่แผนกสถิติ กรมประมงได้จัดทำขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนี้

เพื่อให้ผู้ที่ต้องการจะลงทุนในการทำประมงทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการประมง เป็นคนว่าการลงทุนในการทำประมงทะเลแต่ละประเภทจะต้องใช้เงินทุนมากน้อยเพียงใด มีรายได้และรายจ่ายอะไรบ้างเป็นจำนวนเท่าใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินทุนและการตัดสินใจดำเนินการรวมตลอดถึงการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ

ในการตัดสินใจไม่ว่าจะตัดสินใจทำอะไรก็ตาม ผู้ที่จะทำการตัดสินใจจำเป็นจะต้องวิเคราะห์ดูว่า การลงทุนนั้นจะได้รับผลตอบแทนอย่างไร ถ้าลงทุนไปแล้วปรากฏว่าผลตอบแทนที่ได้รับไม่คุ้มกับเงินลงทุนที่ลงไปก็ไม่สมควรจะทำ โดยเฉพาะ การลงทุนที่จำเป็นต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ยิ่งจะต้องมีการวิเคราะห์อย่างละเอียด ในการวิเคราะห์ปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการตัดสินใจ และข้อมูลก็จะมีทั้งข้อมูลที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนเงินลงทุน รายได้ รายจ่าย ตลอดจนผลกำไรที่จะได้รับ และข้อมูลที่ไม่เป็นตัวเลข อันได้แก่ ภาวะตลาด ช่องทางการจำหน่าย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ ซึ่งทั้งข้อมูลที่เป็นตัวเลขและข้อมูลที่ไม่เป็นตัวเลขต่างก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเลย ดังนั้น ในบทความวิทยานิพนธ์ในเรื่องอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการทำประมงทะเลนี้ จึงได้ทำการสำรวจและสรุปผลของการสำรวจ เพื่อให้ผู้ที่สนใจจะลงทุนนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างน้อยที่สุดก็เพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการกะประมาณตัวเลขต่าง ๆ ได้